

BACSIK LÜSZIEN
Vágányzár

November vége felé leesett az első hó, Lenszkij vidáman túrta az orrával, s elsétáltunk nagyobb távolságra is. Bár én sosem szerettem igazán a telet, a kutya örömeiből valamennyi rám is átragadt, felidéződtek bennem régi gyermekkori telek hógolyózós, csúszkálós, szánkózós pillanatai. A nappali melegedőtől távol, egy hófehér réten, a lelkesen ugrándozó Lenszkij látványával felerősödött bennem az az érzés, amit Tommy is kifejtett, vagyis hogy a szabadság érzése semmivel sem helyettesíthető. Nagyon régen éreztem olyan szabadnak magam, mint ott, azon a tágas réten, a friss levegőn, kicsit távol mindentől. Ambivalens érzés volt: a szabadság érzésétől mintegy megrészegülve valódi lendületre ösztönző energiák felhalmozódását észleltem magamban, ugyanakkor a realitásokkal szembenézve tisztában voltam a menedékhelyre való visszatérés kényszerűségével, még ha az a hely hirtelenjében a rabság szimbolikájaként jelent is meg előttem. Nem akartam megvárni, amíg ránk sötétedik, így három óra körül visszaindultam Lenszkijjel. Útközben időnként, részben szomorúan, részben szemrehányóan rám nézett, mintegy számon kérve rajtam a hamarosan bekövetkező búcsút. Több érzélem tükröződött a kutya szemében, mint a velünk szembejövő összes ember arcán együttvéve. A menedékhely elé érkezve egy harminc év körüli nő szólított meg.

– Szia! Ha jól tudom, te itt laksz a menhelyen – mondta.

Bólintottam. Lenszkij ugatni kezdte, így meg kellett nyugtatnom.

– Nincs ez így rendben. Túl fiatal és életerős vagy ahhoz, hogy ilyen emberekkel élj összezárvá.

– Nincs semmi gondom velük – mondtam. – Ugyanolyan emberek, mint én. Egyikük sem jókedvűből vagy unaloműzésként tengeti itt a napjait.

– Tudom – mosolyodott el a nő. – Nem azért mondtam, hogy bántsak bárkit is. Az öcsém is néha ide kényszerül. Biztos ismered Tommyt.

– Nem említette, hogy van nővére – mondtam gyanakvóan. Lenszkij halkán morgott, de mivel simogattam a fejét, nem dühöngött.

A nő újra elmosolyodott.

– Nem túl beszédes. Elég nagy bajban van a szipu miatt, most megpróbálok rajta segíteni. Ő említette, hogy van még egy hasonló korú itt, a menhelyen a személyedben.

– Tudsz valamit a húgotokról? – kérdeztem.

– Na, mégiscsak járt az öcsike szája. Már ő is velem van, biztonságban. Eléggé megbízhatatlan pasit sikerült találnia.

– Szép dolog, hogy a testvéreiden segítesz – jegyeztem meg továbbra is szúrós szemmel. – De tőlem mit akarsz? A nő felsóhajtott.

– Megértem, hogy bizalmatlan vagy. Munkáról van szó. Kapsz némi pénzt, és fedél is lesz a fejed fölött. Én sem vagyok jótékonyági intézmény, Tomryn sem tudok segíteni, ha nem tesz érte semmit. Ez egy lehetőség.

Lenszkij leheveredett a lábam mellé.

– Miféle munkáról van szó? – kérdeztem.

– Holnap megtudod. Eljön Tibi, és elmondja. Ő szervezi a munkát.

– Te nem tudsz mondani valamit róla? Nem mind-egy, miről van szó.

– Tibi ezt pontosabban tudja. Holnap reggel megismered a részleteket, és akkor még mindig dönthetsz úgy, hogy nem vállalod. De ha most velem jössz, ma este legalább kényelmesen aludhatsz.

Elgondolkodtam. Semmi kedvem nem volt visszamenni a menedékhelyre.

– Egy feltételem van – szólaltam meg végül.

– Ez tők jó, még te szabsz feltételeket! – háborodott fel a nő.

– Nézd, én eddig is jól megvoltam itt a menhelyen – mondtam tettetett fölényességgel.

– Na jó. Mi az a feltétel?

– Magammal szeretném vinni Lenszkijt.

– Kicsodát??

– Őt – mutattam a kutyára.

– Oké. De csak az előszobában tartózkodhat.

Elindultam a menedékhely felé, Lenszkij értetlenül felült, nem tudta elképzelni, miért nem búcsúztam el tőle, ahogy mindennap szoktam. Összeszedtem a cuccaimat, csak az ügyeletes hölgy és Dénes kérdezte, hol töltöm az éjszakát. A hölgy jó ötletnek tartotta, hogy Tommy nővére szállást és munkát ajánl az öccsének és nekem is, Dénes nem szólt hozzá semmit, csak sok szerencsét kívánt.

Lenszkij boldogan üdvözölte újbóli megjelenésemet, amikor viszont elindultam a nővel, újra teljesen tanácstalan lett. Intettem neki, hogy jöhet, amire soha nem látott örömkítőréssel reagált, muszáj volt fegyelmeznem, mert már szinte ön- és közveszélyesen közlekedett az úton. Egy lestrapált állapotú személyautóban utaztunk, Lenszkij rosszul viselte, de mivel beszéltem hozzá, többekévé megnyugodott. A nő szinte végig széles mosollyal és időnként fejcsóválásokkal kommentálta a kutya feszültségét csillapítani szándékozó törekvéseimet.

A pályázatunkon különdíjat nyert regény részlete

Egy kis alapterületű lakótelepi lakásba érkeztünk. Tommy épp a konyhában vacsorázott, a bejárathoz képest távolabb fekvő szobából tévéadás hangjai szűrődtek ki, az ajtóreszen egy széparcú, hosszú hajú lány pillantott ki.

– Ő Timi, a húgunk – mondta a nő.

Bólintani akartam felé köszönésképpen, de egy szemvillanás alatt eltűnt a képből.

A nő megmutatta a szobát, amit Tommy megoszt velem. Bútor gyanánt egyetlen háromszintes polc és két matrac szolgált. Elnézést kért a hiányos felszerelésért, jelezte, hogy csak dobjam le a táskámat a sarokba, a matracomra pedig hozott egy plédet, majd ajánlotta, hogy szedjek magamnak a konyhában paprikás krumplit. Úgy is tettem, Tommy éppen készülődött befejezni a vacsorát, ügyet sem vetve rám.

– Tudsz valamit a munkáról? – kérdeztem tőle.

– Majd Tibi elmondja – felelte olyan gépiesen, mint ha betanult szöveget memorizálna.

– Valami törvénytelen? – feszítettem tovább óvatosan a húrt.

– Ne parázz – mondta, és a pillantásomat kerülve távozott a konyhából.

Megvontam a vállamat, és megvacsoráztam. Adtam Lenszkijnek is, reméltem, nem veszi észre senki, de az sem zavart volna igazán, ha mégis. Ránéztem és tudtam, hogy jó döntést hoztam. Ki tudja, mikor aludhatott utoljára fűtött helyen, ha egyáltalán volt valaha ilyenben része. Ekkor ugrott be, hogy egy alapos tisztálkodás bizony ráférne. Megkérdeztem a szállásadónkat, megfürdethetem-e a kutyát. Nem dobta fel túlzottan az ötlet, de beleegyezett. Iszonyú mennyiségű kosz jött le a szőreről, de előzetes aggodalmaim ellenére meglehetősen higgadtan állta a megpróbáltatásokat. Olyan szintű bizalom tükröződött a szemében irántam, amihez hasonló még soha senkinél sem tapasztaltam addigi életem során.

A fürdetés után Tommy nővére alapos fertőtlenítést végzett a fürdőszobában. Miután én is lezuhanyoztam, elfoglaltam a helyemet a matracon. Tommy már falnak fordulva szuszogott. Lenszkijnek értésére adtam, hogy az előszobában kell maradnia; szerencsére a matracom közvetlenül a szoba bejáratánál hevert, ahol ajtó nem volt, így

a kutya közvetlenül előttem feküdt. Megnyugvással vette tudomásul, hogy a látókörében maradtam. Már feküdtem a pléd alatt, amikor eszembe jutott, hogy még nem végeztem el a szokásos lefekvés előtti ceremóniámat, vagyis kiszámú tulajdonságaim számbavételét. A táskámban megleltem mindent, a kabátomat áttapogatva viszont ré-

műlten állapítottam meg, hogy mind a telefonomnak, mind a maradék pénzemnek hűlt helyét találok csak. Emlékeztem, hogy reggel még megvoltak, s mivel azóta a melegedőben nem hagytam magára a kabátomat, csakis Tommyra gyanakodhattam. Bizonyítékom nem volt, nem is akartam perpatvart, hiszen végül is idegenként befogadtak, és azt sem tudtam igazolni, hogy hiányzó holmijaim nem kutyasétáltatás közben estek ki a zsebemből, bár ebben biztos voltam. Tommy forgolódni kezdett, és Lenszkij is nyugtalankodott már a mocorgásom miatt, így jobbnak láttam halkán

visszasurranni a pléd alá. A gyomrom liftezett attól a gondolattól, hogy a kevés vagyonom is odaveszett, ugyanakkor tudtam, valahogy meg kell nyugtatnom magamat, különben képtelen leszek elaludni. Jobb híján azt találtam ki, hogy másnap megemlítem az esetet a nővérenek, hátha ő tud rá hatni. Ettől a kósza gondolattól lehiggadtam annyira, hogy pillanatok alatt mély álomba zuhantam. Hosszú hetek óta nem aludtam ilyen kiadósat.

Nyolc óra körül ébredtem. Lenszkij is azonnal fel-emelte a fejét. Kikászálódttam a pléd alól, Tommy nővérét a konyhában találtam.

– Mikorra várható az illetékes? – kérdeztem.

– Tíz órára ígérte – felelte a nő. – Reggelizel valamit?

– Igen. A pénzem ugyanis szőrén-szálán eltűnt.

– Bizony, ez a menhelyen előfordul – mondta magabiztosan. – Mindenféle intézetis meg börtöntöltelék megfordul ott.

– Nem ott veszett el. Biztosan tudom.

– Minket gyanúsítasz?

– Nem gyanúsítok senkit.

Reggeli után közöltem, hogy le kell vinnem Lenszkijt. A táskámat odafenn hagytam, nem igazán

maradt már ellopásra érdemes dolog benne, feltételeztem, hogy a verseskötet nem igazán lesz vonzó Tommy számára. Nem is gondolkodtam azon, vajon mi lesz majd a munkaaajánlat, a pénz sem bosszantott igazán, csak örültem annak, hogy Lenszkijnek végre csillog a szőre, és biztonságos helyen aludt. Ő vígan ugrándozott mellettem, s számomra úgy tűnt, mintha gyakran egyszerűen elfelejtené, hogy az egyik lábára sántít, és ilyenkor teljesen úgy ficáinkolt, mint a makkegészséges, szigorúan tesztelt kutyatáplálékokon felnőtt ebek. Valamennyivel tíz óra után tértünk vissza a lakásba. Már ott tartózkodott egy gyér hajú, drabális testalkatú férfi, bemutatkozott mint Tibor, és helyet foglaltunk a konyhában. Meg akarta simogatni Lenszkij buksiját, de ő félenken mögém húzódott. Bár a konyha már elvileg tiltott zóna lett volna a számára, senki sem szólt, amikor lefeküdt a lábam mellett. Csak hárman, a nő, Tibi és én vettünk részt a beszélgetésben. A tegnapi szűkszavúsága ellenére úgy tűnt, Tommyt már tájékoztatták mindenről.

– Nem húzom tovább az időt, gondolom már kíváncsi vagy – kezdte Tibi; nem is értettem, mivel húzta volna az időt, hiszen még csak most ültünk le, de nem szólta semmit, a kinézete inkább hallgatásra készítetett.

– Jól tudsz vele keresni, és itt biztonságos szállás is lesz a fejed fölött. Még a munkavégzéshez sem kell majd feltétlenül kimozdulnod innen. Adél vigyáz majd rád – ezzel rákacsintott a nőre, majd rágyújtott egy cigarettára, és megkínált minket, én elhárítottam, de bánatomra Adél nem, így rövidesen fullasztó füstfelhő lepté a konyhát.

– Többnyire menő üzletembereket kell majd kiszolgálnod. Ne aggódj, nem kell lefeküdnöd velük vagy izé, csak orálisan. Ezek szinte kivétel nélkül tisztas férjek és családapák, csak hát vannak bizonyos perverzióik. Te nem válsz ettől buzivá, pár perc az egész, aztán mehetsz is csajozni – újra Adélra vigyorgott, ő meg vissza rá. – Betegségtől nem kell tartanod, a védekezés itt alapfeltétel. Egy ezrest kapsz minden kuncsaft után. Jutányos, ha azt veszed, hogy a kemény télben melegben alhatsz, és jut majd a kajából is. Ha csak két-három kliensed lesz is egy nap, az olyan húszezer forint hetente. Ennyit napi nyolc órás gürizéssel sem könnyű megkeresni, és akkor az adóról még nem is beszéltem. Az az állam akar téged becsületességre kényszeríteni, amelyik adó formájában lenyúl tőled egy rakás pénzt, aztán meg a franc se tudja, hogy mire költi. Mer' hogy az országon nem látszik a hatása, az biztos. Na de mindegy, nem azért ültünk ide le, hogy megdöntsük a rendszert, igaz? – ezzel magához húzta Adélt, s egy gyors csók után újra felém fordult. – Mint mondtam, a kuncsaftok nagy része többnyire idejön majd, ritkán előfordulhat, hogy utaznod kell, de er-

ről majd alkalomadtán beszélünk. Külföldre nem adunk el, ne izgulj – újabb vigyor. – Kliensek szerzésére sincs gondod, az a mi dolgunk, neked csak fogadnod kell őket. A pénzt Adéltól vagy tőlem kapod minden reggel, az előző napi bevétel alapján. Ha nincs kuncsaftod, arra mérsz, amerre látsz, de ha idő van, akkor itt kell lenned. Ha jó leszel, kaphatsz szabit is – újabb kacsinás. – Gondolom, nem kell mondanom, de azért a biztonság kedvéért szögezzük le: erről soha senkinek egy szót sem beszélhetsz. Felajánlkozóknak se dőlj be, lehet, hogy átverés vagy lebuktatás; klienseket mi szerzünk, neked az nem dolgod. Mindenekelőtt saját érdeked, hogy tartsd a szád, te sem akarsz elesni egy fix bevételtől, szállástól, kajától, és minket sem akarhatsz bajba sodorni, mert akkor... szóval, gondolom, érted.

– Timinek is ez a feladata? – kérdeztem szigorúan. – Azért kellett elhozni a pasijától, nehogy a konkurenciát szolgáltassa?

Tibi és Adél döbbenet nézett egymásra, ha számítottak is valamilyen kérdésre, az biztosan nem ez volt.

– Ez végképp nem a te ügyed – találta fel magát a férfi. – Neked biztosan nem lesz vele dolgod – újabb széles vigyorral magához ölelte Adélt. Nagy poén volt. – Na, egy szó, mint száz, ma délután már jönnek is az első kuncsaftok. Tommy már belátta, hogy nincs más lehetősége. Szerintem te sem vagy semmivel sem jobb helyzetben.

– Gondolkodási időt kérek – mondtam, magam is meglepetten érzékelve, mennyire remeg a hangom.

Tibi felsóhajtott.

– Oké, de legkésőbb két órára gyere vissza. Vedd bele a számításba, hogy itt van a december, a menhelyek tele lesznek éjszakánként, nem tudsz majd nyugodtan aludni. A hideg miatt egyre több lesz a piás, egyre nagyobb veszélynek teszed ki magadat, és akkor még nem is említettem a városszerte kóborló hajléktalanverő bandákat. – Adél lesütött szemmel bólogatott. – Ne haragudj, barátom, de ahogy elnézem az alkatodat meg az erődöt, nincs sok esélyed, hogy másképpen túlélj ezt a telet. Amin eddig keresztülmentél, az romantikus lányregény volt ahhoz képest, ami most rád vár. Hacsak nem ragadod meg ezt a lehetőséget.

Nem reagáltam, csak intettem Lenszkijnek, hogy jöjjen. Már nyitottam volna ki a bejárati ajtót, amikor Tibi mellettem termett.

– Ne feledd a legfontosabbat – és két mutatóujjával keresztelte a száját.

A környék elég kihaltnak tetszett, kellemetlen, nyirkos-ködös idő volt, olykor egy-egy elrobogó busz vagy elsuhanó autó jelezte csak, hogy még él a város. Lenszkij most is vidám volt, de nem tudtam rá figyelni, és ezt észlelve egy idő után ő is nyugodt léptekkel haladt mellet-

tem. A pénzem eltűnését leszámítva jólesett újra lakásban étkezni, tisztálkodni, aludni. Lehet, hogy kicsi volt mind a konyha, mind a fürdőszoba, nem beszélve a matracról, de a menedékhelyhez képest olyan tágasnak éreztem az egész miliőt, mintha egy palotába költöztem volna. Most értettem meg igazán, hogy az összezsúfolt közegbe is látszólag jól beilleszkedő, az elégedetlenség vagy a diszkomfort-érzés legkisebb jelét sem mutató lakók miért ragadják meg azonnal és lelkesen még a teljesen bizonytalan, homályos, ellenőrizhetetlen eredetű lakhatási lehetőséget is (leszámítva persze a stabil magot).

Persze az is tény, hogy túlnyomó többségük néhány nap múlva lehorgasztott fejjel újra jelentkezett, de az első adandó alkalommal újra belevágtak az ismeretlenbe. Valószínűleg jó néhány csalódás kell ahhoz, hogy ők is belesimuljanak a változatlanság törvényszerűségébe beletörődő stabil magba. Noha jómagam átláttam ezt a folyamatot, engem is izgalomba hozott a lakásban élés lehetősége; a mérleg másik serpenyőjében viszont sokat nyomott kényelmem feltétele.

Felidéztem magamban, milyen könnyedséggel mondta Tibi, hogy „pár perc az egész”, amit egy klienssel való foglalkozás igénybe vesz; e gondolatmenetet követve egy villamosszékben sem tölt el több időt az elítélt, attól még a „pár perc” következményei és utóhatásai egészen hosszú távúak lehetnek. Ezen gondolkodva jutott csak eszembe: talán a pénzem eltűntetése is azt a célt szolgálta, hogy minél kiszolgáltatottabb helyzetbe kerüljek, és így sokkal nehezebb legyen nemet mondani egy egyébként képtelen ajánlatra. Ha ezt akarták, akkor a próbálkozásuk nem is volt eredménytelen: míg a megelőző este és még reggel is elhessegettem magamtól a nincstelenné válással összefüggő gondolatokat, most már elemi erővel tört rám a kétségbeesés: innentől kezdve kizárólagos mértékben másokra utalt lettem még a legelemibb szükségleteim kielégítése terén is. Semmiképpen sem tudtam figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy nemcsak magamért, hanem Lenszkijért is felelősséget érzek, az ő társasága hihetetlen mértékű erőforrást jelentett a számomra, barátsága messze a legjobb és legfontosabb dolog, ami az utcára kerülése óta történt velem. Az ő sorsa most már jelentős

mértékben az én életem alakulásától függött. Ha elfogdom a feltételeket és Tommyéknál maradok, az ő helyzete is bizonyossággal rendeződik, ha viszont visszamegyek a menedékhelyre, a magamról való gondoskodás is komoly nehézségeket okoz majd, és valóban egyre keményebb éjszakák jönnek; azzal a szorongással térek majd minden este nyugovóra, hogy Lenszkij halálra fagyhat valahol. Azt nem tudtam, hogy a Tibi által vizionált jövőbeni kilátásaim mennyire reálisak, és mennyiben szolgálták az ijesztgetésem, annyira viszont nem tűntek képtelennek, hogy ne rémítsenek valóban meg.

Borzalmas lelkiállapotban voltam, iszonyúnak éreztem az alternatívákat, s míg mások általában az idő múlását vártam, most legszívesebben megállítottam volna az órát, mert tudtam, bármit is választok, akkori pillanatnyi helyzetemhez képest, amikor kipihenten, biztonságban és semmitől sem bemozolva érezhettem magamat, valamelyik dimenzióban csakis rosszabb következhet.

Teljesen gondolataimba merültem álltam egy piros lámpánál, amikor egy ismerős hang köszönt rám. Rémülten rezzentem össze. Egykori középiskolai tanárnőm állt mellettem, zavartan kért elnézést, amiért rám ijesztett.

– Mi járatban itt? – kérdeztem, bár olyan zűrzavar volt a fejemben, hogy a saját kérdésem valódi tartalmát sem láttam át, inkább csak rutinszerűen jött belőlem a kérdés.

– A lányomat látogattam meg – válaszolta a tanárnő. – Nyáron ment férjhez, és ideköltöztek. Veled mi újság? Dolgozol?

– Igen – vágtam rá, és a zöld lámpa engedélyével indultunk. – Egy cégnél mint munkatárs – tettem hozzá gyorsan, át sem gondolva, hogy ez valójában semmit sem mond, hiszen milyen más minőségben alkalmazhatnának, ha nem mint „munkatársat”, de reméltem, ezzel rövidre zárom a foglalkoztatásomról szóló diskurzust. Megkönnyebbüléssel vettem tudomásul, hogy a tanárnő észrevette rajtam, mennyire nem akarok erről többet beszélni; vagy nem is volt kíváncsi a részletekre, mindenesetre nem érdeklődött tovább a „cégről”.

– Iskolában nem sikerült elhelyezkedni, igaz? – kérdezte sajnálkozóan.

– Sajnos nem – feleltem. – Jelentős megerőltetést jelentett szinte minden szó kipróbálása magamból.

– Nálunk van most egy új fiatal kolléga – közölte a tanárnő vidám hangon, mint egy közös örömré feltehetően számot tartó jó hírt. – A gyerekek is szeretik a fiatalabb tanárokat, mégiscsak a tiétek a jövő.

– Persze, a miénk – mondtam halkan.

Egy buszmegállóba érteztünk. A tanárnő innen kívánt továbbutazni.

– Örülök, hogy te is megtaláltad a helyed – mosolygott. – Volt, aki téged javasolt az új kollégával szemben, de lehet, hogy te jártál jobban. Hidd el, máshol jobban lehet boldogulni. Mi, a tanári karban biztosak voltunk abban, hogy te sikeresen navigálsz majd az életedet, hiszen már a suliban is bizonyítottál. No és hát a lányoknak is tetszettél, nem véletlenül neveztek úgy néhányan téged, hogy „a szép szőke herceg”. Ma délután dolgozol?

– Nem, ma nem – nyögtem ki. Érkezett egy busz.

– Én ezzel elmegyek – mondta a tanárnő. – Örülök, hogy találkoztunk. Sok sikert kívánok mind a munkában, mind a magánéletben. Olyan jó érzés régi diákokkal találkozni, amint babakocsit tologatnak. Ugyan ez az idő múlását is jelzi számomra, de bele kell törődni, igaz? – Még egyszer rám mosolygott, köszönt, és felszállt a buszra.

Ideje volt már visszaindulni, így jeleztem Lenszkijnek, hogy irányt változtatunk. Amint megfordultam, tekintetem találkozott egy iskolatáskás diáklánnyal, aki közelségéből adódóan feltehetően hallotta a tanárnővel folytatott beszélgetésem buszmegállóban zajlott részét. A kíváncsiság, a tisztelet és a vonzalom olyan keveréke csillogott a szemében, amelyet meghatározhatatlan idő óta nem sugároztak felém lány-szemek. Szégyelltem magamat, hiszen érdemtelenül ért, ezért meggyorsítottam a lépteimet, ráadásul a bájos lány pillantásai zavarttá tettek, és a friss délutáni események hatására egyértelműen és határozottan megszületett bennem a jövőmre vonatkozó végleges döntés.

A Tibi által kikötött időponthoz képest egy órával korábban már a lakásban voltam. Timi nyitott ajtót, majd szó nélkül elillant a nagyszoba felé. Úgy tetszett, nincs más a lakásban, ezzel nagy kő esett le a szívemről, azt a reményt keltette, hogy szó nélkül eltűnhetek. Csak a táskámért léptem be a kishálóba, és már gyors ütemben igyekeztem is távozni Lenszkijjel, ám éppen akkor lépett be Adél és Tibi az ajtón.

– Látom, döntöttél – dörögte a férfi a táskámra pillantva.

Nem szóltam semmit, megindultam kifelé, ám Tibi ellentmondást nem tűrően az utamba állt. Egy pillanatra átfutott az agyamon, hogy erőszakoskodni akar, de nem féltem, sőt inkább úgy éreztem, talán szívességet

tenne nekem azzal, ha elvenné az életemet, és megszádná a meglehetősen kilátástalan jövő kínjaitól.

– Baromságot teszel, ha most elmész – szólalt meg Tibi. – Azt hiszed, itt van helye a finnyáskodásnak? Nem fogod megváltani a világot azzal sem, ha eltakarodsz, a biznisz elindul nélküled is, csak éppen más jár majd jól veled, te pedig éhen döglesz, vagy szarrá fagysz. Az ilyenek, mint te, akik semmit sem hajlandók tenni a helyzetük javításáért, meg is érdemlik a sorsukat. Mit gondolsz, milyen lehetőségeid lesznek még?

– Elengedsz? – kérdeztem vissza határozottan. Tibi arcán most először suhant át némi tanácstalanság; Adérra pillantott, majd miután ő bólintott, félreállt, de még megszólalt:

– Továbbra is érvényes, hogy amit itt megtudtál, az tabu. Ne feledd, hogy bárhol megtalálalak, és akkor véged.

Alig tettünk néhány lépést a panelház bejáratától, amikor két, légpuskából leadott lövés találta el Lenszkijt. A kutya fülsiketítő nyüszítéssel rogyott le a földre. Valószínűleg az egyik ablakból érkeztek a lövések, talán Tibiétől, de ebben nem lehettem biztos, abban a pillanatban nem is érdekelt. Leguggoltam Lenszkijhez, már csak halkan nyöszörgött, az ölembe vettem, teljesen erőtlén volt, a tenyerembe hajtotta a fejét, egyre szűkebbre nyitott szemével még rám tudott nézni, aztán kimúlt. Úgy éreztem, belőlem is távozik minden erő, lehuppantam a földre, és a kutya tetemével az ölemben zokogni kezdtem. Néhányan körém gyűltek, volt, aki meg is szólított, de ez igazán el sem jutott a tudatomig, teljesen megszűnt körülöttem a külvilág, nem észleltem, mi történik a környezetemben, és nem is igazán érdekelt. Olyan voltam, mint egy hisztis kisgyerek, aki a járókelők legnagyobb megrökönyödésére egyszer csak leül a járda közepére, és mélyszéges felháborodásában bömbölni kezd. Lassan kezdtem újra tudomást venni a helyzetről, megkülönböztetni a látványt és a hangokat; egy nő fennhangon szidta azokat, akik képesek meggyilkolni egy ártatlan állatot, mások csak bémészakodtak, megtörtént a nap eseménye, amit majd el lehet mesélni otthon, vacsora közben. Óvatosan feltápaszkodtam, hogy a kutya feje ne koppanjon az aszfalton; ettől a mozdulatomtól a bémészakodóknak hirtelen máshol lett halaszthatatlan dolguk, és szétszéledtek, csak egy idős hölgy lépett oda hozzám.

– Segíthetek valamit, fiatalember? – kérdezte.

– Kétszáz forintra... lenne szükségem – mondtam elcsukló hangon. – És a kutya... el tetszik majd vitetni? Én nem vihetem magammal.

Az idős hölgy átnyújtott egy kétszázast, és még két-három húszast.

– Tessék, fiatalember. Hagyja a kutyust, majd elintézem. Borzasztó, milyen emberek vannak... Emberek?! Ugyan! Vigyázzon magára, fiatalember. Este pedig menjen be egy menedékhelyre, azt mondják nagyon hideg lesz.